

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/84/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7116222590
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tutko
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7116222590.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tutka a členov senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a Mgr. Angeliky Sopoligovej v spore žalobcu A. B. C., bytom v D., E. F. G. XX, zastúpeného JUDr. Alicou Petrovskou Homzovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Moyzesova č. 46 proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom v Bratislave, Račianska č. 71, o zaplatenie 10.097,54 eura s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 29.11.2019 č.k. 19C/198/2016-252 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v časti vyhovujúceho výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 7.920,08 eura s 5 % úrokom z omeškania od 30.09.2016 do zaplatenia, v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

M e n í rozsudok v prevyšujúcom vyhovujúcom výroku ohľadom zaplatenia sumy 32,28 eura s prísl. tak, že v tejto časti žalobu z a m i e t a.

Žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 58 % v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 7.952,36 eura s príslušenstvom, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a konanie v časti o zaplatenie sumy 655,60 eura s príslušenstvom zastavil. Zároveň žalobcovi priznal náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 58% a odvolacieho konania v celom rozsahu.

2. Pri rozhodovaní vychádzal súd prvej inštancie zo zistenia, že žalobcovi bolo uznesením Krajského riaditeľstva zo dňa 20.7.2005 vznesené obvinenie pre trestný čin vydierania formou spolupáchatelstva a následne uznesením v prípravnom konaní na základe rozhodnutia Okresného súdu Michalovce zo dňa 22.7.2005 sp. zn. 4Tp/89/2005 bol vzatý do väzby ako obvinený z trestného činu vydierania formou spolupáchatelstva. Väzbu vykonal v čase od 20.7.2005 do 18.1.2006. Rozsudkom Okresného súdu Michalovce zo dňa 27.9.2012 sp. zn. 2T/84/2006 bol oslobodený spod obžaloby prokurátora z dôvodu, že skutok nie je trestným činom a uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4To/11/2013 bolo zamietnuté odvolanie prokurátora. Ďalej súd vychádzal zo zistenia, že žalobca v konaní uplatňoval nárok na náhradu škody pozostávajúci z trov právneho zastúpenia vynaložených v trestnom konaní vo výške 9.521,15 eura a tiež náhradu škody titulom ušlej mzdy vo výške 576,39 eura, ako mzdu, ktorá mu mala byť počas trvania pracovného pomeru zaplatená a pre výkon väzby s ním zamestnávateľ ukončil pracovný pomer. Žalobca bol vzatý do väzby z dvoch väzobných dôvodov, žalobca väzbu vykonával v Ústave pre výkon väzby v čase od 20.7.2005 do 18.1.2006 a následne bol dňa 27.9.2012 spod obžaloby oslobodený.

3. Na základe uvedených zistení a po vykonanom dokazovaní dospel súd k záveru, že nárok žalobcu je čiastočne dôvodný. V prejednávanej veci považoval za nesporné, že žalobca bol rozsudkom okresného súdu oslobodený spod obžaloby z dôvodu, že skutok mu kladený za vinu nie je trestným činom a teda, že uznesenie o začatí trestného stíhania a vznesenie obvinenia boli zrušené pre nezákonnosť a teda sú nezákonné. Uplatnené trovy právneho zastúpenia v predmetnom trestnom konaní, ktoré bolo nezákonne vedené podľa názoru súdu treba považovať za škodu, ktorá žalobcovi vznikla v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesenia obvinenia. Súd preto neuznal obranu žalovanej spočívajúcej v tom, že je potrebné skúmať, či žalobca si sám nezavinil predmetné trestné stíhanie, pretože relevantným je neskorší výsledok v predmetnej trestnej veci a neuznal ani žalovanou vznesenú námietku premlčania. Bol toho názoru, že žalobca si uplatnil nárok v súvislosti s nezákonným rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia až podaním zo dňa 7.2.2017. Je tomu tak preto, že pokiaľ škoda spočíva vo vynaložených nákladoch na obhajobu v trestnom konaní, v spojení s ktorým bol obvinený vzatý do väzby je potrebné vyjsť z kauzálnej previazanosti oboch zodpovednostných titulov, pretože každý úkon právnej služby, ktoré obhajca urobí na obranu obvineného pred väzbou je zároveň úkonom chrániacim jeho záujmy v rámci trestného stíhania. Trovy obhajoby obvineného vyvolané väzbou a trovy obhajoby vyvolané jeho trestným stíhaním ako takým sa prelínajú. V prejednávanej veci teda boli splnené predpoklady zodpovednosti štátu za škodu, pokiaľ ide o existenciu nezákonného rozhodnutia, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi nimi. Z uvedeného dôvodu sa preto súd zaoberal výškou skutočnej škody v podobe trov právneho zastúpenia v predmetnom trestnom konaní a za dôvodné považoval niektoré námietky žalovanej. Súd neuznal obranu žalovanej vo vzťahu k účtovným dátumom úkonov - návštev klienta, pokiaľ išlo o dátumy 20.9.2005, 23.11., 9.12.2005 a 3.1.2006, pretože týmito poradám predchádzali úkony právnej služby odlišné od úkonu návšteva klienta a nie je vo vzťahu k nim náležité namietat ich neúčelnosť, pretože boli vynútené predchádzajúcim úkonom, resp. slúžili k vykonaniu nasledujúcich úkonov. Dospel preto k záveru, že žalobca v konaní dôvodne uplatnil škodu vo výške 7.952,36 eura s príslušenstvom. Z uvedeného dôvodu v prevyšujúcej časti žalobu zamietol po tom, čo konanie ohľadom sumy 655,60 eura zastavil z dôvodu späťvzatia v časti žaloby. Predmetnom zamietnutia bol aj nárok žalobcu na náhradu škody v sume 576,39 eura spočívajúci v ušlom zisku, keďže súd bol toho názoru, že žalobca nepreukázal minimálne príčinnú súvislosť medzi tvrdým ušlým ziskom a nezákonným rozhodnutím orgánu štátu. Bol toho názoru, že žalobca nepreukázal, že k ukončeniu jeho pracovného pomeru došlo v súvislosti s predmetným trestným stíhaním.

4. Vzhľadom na to, že žalovaná bola v omeškani s plnením peňažného dlhu, zaviazal žalovanú zaplatiť aj úrok z omeškania vo výške 5 %. Bol toho názoru, že žalovaná sa dostala do omeškania 27.9.2016 (lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody) a žalobca si uplatnil úroky z omeškania až doručením žaloby na súd 30.9.2016.

5. Výrok o trovách konania odôvodnil súd s poukazom na ust. § 255 ods. 1 v spojení s § 256 ods. 1 C.s.p. majúc za to, že žalobca má právo na pomernú náhradu trov konania v rozsahu 58 % a na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

6. Proti tomuto rozsudku vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania podala včas odvolanie žalovaná. Žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok vo vyhovujúcom výroku zmenil a žalobu zamietol.

7. V odvolaní uviedla, že nesúhlasí so záverom súdu prvej inštancie ani odvolacieho súdu o uplatnení nároku na náhradu škody len z titulu uznesenia o vznesení obvinenia. V tejto súvislosti uviedla, že žalobca ako žalobný dôvod pre uplatnenie nároku na náhradu škody výslovne uviedol nezákonné rozhodnutie ako rozhodnutie o vzatí ho do väzby. Odvolací súd preto išiel nad rámec žalobcom vymedzeného žalobného dôvodu, keď konštatoval, že žalobcom uplatnený nárok na náhradu škody bol uplatnený aj z titulu nezákonného rozhodnutia - uznesenia o vznesení obvinenia. Považuje preto záver súdu o nevyhnutosti posudzovať uplatnený nárok ako náhradu škody aj z titulu uznesenia o vznesení obvinenia za nesprávne právne posúdenie veci. Ďalej namietala, že súd prvej inštancie sa riadne nevyporiadal so vznesenou námietkou premlčania. Podľa jej názoru žalobca nárok na náhradu škody v podobe trov obhajoby prvýkrát aj z titulu uznesenia o vznesení obvinenia uplatnil až v písomnom podaní zo dňa 6.2.2017, ktorý bol doručený 7.2.2017. Žalobca bol oslobodený spod obžaloby 10.4.2013 a vzhľadom na znenie § 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z.z. je nepochybné, že posledným dňom v čase uplatnenia nároku na náhradu škody bol deň 10.10.2016. Ďalej namietala, že súd sa nevyporiadal s jej

námietkou a to, že existuje konkrétne preukázanie zavinenia konania žalobcu, ktorý si nesie obvinenia za vinu sám. Bolo preto povinnosťou súdu prvej inštancie riadne skúmať, či s prihliadnutím na konkrétne správanie sa žalobcu nedošlo k naplneniu negatívnej podmienky, a to bez ohľadu na neskorší výsledok trestného konania.

8. Vo vzťahu k priznanej náhrade škody vo výške 7.952,36 eura namieta priznanie náhrady škody v celkovej výške 402,61 eura a to za konkrétne úkony zo dňa 22.7.2005, 10.10.2005, 14.11.2005, 16.12.2005, 2.1.2006 16.1.2006. Vzhľadom na vyššie uvedené považuje za nesprávne aj výroky o trovách konania. Za nesprávne právne posúdenie veci považuje uloženie povinnosti nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v celom rozsahu. Je toho názoru, že aj v prípade posúdenia odvolania žalovanej vo veci samej odvolacím súdom ako nedôvodného, môže žalobcovi vzhľadom na výsledok konania patriť náhrada trov konania len v rozsahu 58 %, tak ako to určil súd prvej inštancie vo IV. výroku, a preto je potrebné ďalší výrok o trovách konania bez ďalšieho zrušiť.

9. Na základe podaného odvolania odvolací súd preskúmal rozsudok v napadnutom vyhovujúcom výroku a konanie mu predchádzajúce podľa § 379 v spojení s § 380 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 375 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je čiastočne dôvodné iba čo do sumy 32,28 eura.

10. Odvolací súd je v prejednávanej veci toho názoru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, ak pri rozhodovaní o nároku žalobcu na náhradu škody vychádzal z názoru o nezákonnosti uznesenia o vznesení obvinenia, ktorý následne aj správne právne posúdil. Ani počas odvolacieho konania nedošlo k zmene skutkového ani právneho stavu, preto odvolací súd na skutkové zistenia a na právne normy, ktoré uviedol súd prvej inštancie poukazuje a v celom rozsahu sa s nimi stotožňuje.

11. Za nedôvodnú považuje odvolací súd námietku žalovanej vychádzajúcu z názoru, že žalobca si zaviniť trestné stíhanie, resp. samotnú väzbu.

12. Ako vyplýva z doterajšej judikatúry za nezákonné nie je možné považovať automaticky každé začatie trestného stíhania, ktoré nevedlo k právoplatnému odsúdeniu. To platí najmä vtedy, pokiaľ si obvinený začatie trestného stíhania zaviniť sám. Zavinenie obvineného na začatí trestného stíhania proti nemu vo všeobecnej rovine znamená, že obvinený svojím zavineným úkonom prispel k tomu, že trestné konanie proti nemu bolo, či muselo byť začaté, teda, že jeho konanie bolo dôvodom k začatiu trestného stíhania proti nemu. Príčinnú súvislosť medzi začatím, či vedením trestného stíhania a zavinením obvineného je treba hľadať nie v jeho konaní, ktoré mal podľa orgánov činných v trestnom konaní naplniť skutkovú podstatu trestného činu, pre ktorý bol stíhaný, ale v inom jeho chovaní pred začatím trestného stíhania, prípadne v jeho priebehu, predovšetkým v jeho postoji voči orgánom činným v trestnom konaní, teda v tom, či úkonmi procesného charakteru zapríčinil, že trestné stíhanie muselo byť začaté. Nejedná sa teda o to, či obvinený sa dopustil hoci zavineného skutku, pre ktorý bol stíhaný a ktorým vyvolal podozrenie, že bol spáchaný trestný čin, ale o to, či svojím iným, či ďalším konaním ovplyvnil postup orgánov činných v trestnom konaní pred začatím trestného stíhania alebo v jeho priebehu tak, že bez tohto konania by k začatiu (pokračovaniu) trestného stíhania nedošlo, napríklad uvádzaním nepravdivých skutočností či predstieraním, že vo vzťahu k nemu sú dôvody k trestnému stíhaniu, hoci objektívne neexistovali. Podmienka, že poškodený si sám zaviniť začatie trestného stíhania, nie je teda naplnená samotnou okolnosťou, že sa dopustil skutku, pre ktorý bolo trestné stíhanie proti nemu začaté.

13. V prejednávanej veci bolo žalobcovi uznesením Krajského riaditeľstva PZ zo dňa 20.7.2005 vznesené obvinenie pre trestný čin vydierania formou spolupáchateľstva a následne uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Michalovce zo dňa 22.7.2005 bol vzatý do väzby ako obvinený z trestného činu vydierania formou spolupáchateľstva. Väzba začala plynúť 20.7.2005 a z väzby bol prepustený dňom 18.1.2006.

14. Žalovaná v konaní namietala, že žalobca prispel svojím konaním v konaní k začatiu trestného stíhania a vzneseniu obvinenia spočívajúce v tom, že žalobca sa nachádzal na mieste, kde došlo k prevzatí časti peňazí; pri následnom zadržaní sa snažil uniknúť na motorovom vozidle príslušníkom Policajného zboru; a pri obhliadke miesta zadržania sa našli u žalobcu prevzaté finančné prostriedky; žalobca sa dopúšťal trestnej činnosti v krátkom časovom intervale. Uvedené tvrdenia žalovaná prevzala z odôvodnenia uznesenia zo dňa 22.7.2005, ktorým bola zamietnutá sťažnosť

žalobcu proti uzneseniu o vznesení obvinenia, v ktorom bolo aj konštatované, že okrem výpovedí poškodených sú obvinení usvedčovaní aj listinnými dôkazmi vyšetrovateľa o prevzatí 730,26 eura žalobcom od poškodeného, bankovky sa našli na mieste činu, kde bol zadržaný žalobca.

15. Tvrdené skutočnosti žalovanou nemožno považovať za príčinnú súvislosť medzi začatím, či vedením trestného stíhania a zavinením žalobcu, nakoľko ako bolo hore uvedené, zavinenie obvineného je treba hľadať nie v jeho konaní, ktoré malo naplniť skutkovú podstatu trestného činu, pre ktorý bol stíhaný, ale v inom jeho konaní pred začatím trestného stíhania, prípadne v jeho priebehu. Podmienka, že žalobca si sám zaviniť trestné stíhanie, nie je naplnená samotnou okolnosťou, že sa dopustil prípadného skutku, pre ktorý bolo trestné stíhanie proti nemu začaté. Žalovaná v konaní neuviedla vo vzťahu k žalobcovi také jeho konanie, ktoré by ovplyvnilo postup orgánov činných v trestnom konaní pred začatím trestného stíhania alebo v jeho priebehu, bez ktorého by k začatiu trestného stíhania nedošlo. Možno preto uzavrieť vo vzťahu k uvedenej námietke žalovanej, že žalovaná v konaní síce tvrdila, ale nepreukázala, že žalobca svojím iným ďalším konaním ovplyvnil postup orgánov činných v trestnom konaní pred začatím trestného stíhania tak, že bez tohto konania by k začatiu trestného stíhania nedošlo.

16. Obdobne nemožno súhlasiť ani s námietkou žalovanej, že žalobca si v danej veci väzbu zaviniť sám.

17. K výkladu zavinenia väzby existuje bohatá judikatúra súdov, z ktorej vyplýva nutnosť samostatne posudzovať okolnosti zakladajúce zákonné dôvody väzby a dôvody zavinenia väzby podľa predpisov upravujúcich zodpovednosť štátu v prípade väzobného stíhania. Aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/243/2019 vyplýva, že "...príčinnú súvislosť medzi väzbou a zavinením obvineného je potrebné hľadať nie v jeho konaní, ktorý podľa orgánov činných v trestnom konaní mal naplniť skutkovú podstatu trestného činu, pre ktorý bol stíhaný, ale predovšetkým v jeho postoji voči orgánom v trestnom konaní, teda v tom, či svojím konaním, napr. úkonmi procesného charakteru zapríčinil, že musel byť vzatý do väzby. Pôjde o to, či z vlastnej viny v konaní ovplyvnil postup orgánov činných v trestnom konaní pred začatím trestného stíhania alebo v jeho priebehu tak, že bez tohto konania k väzbe by nedošlo, a to napr. uvádzaním nepravdivých skutočností, či predstieraním, že voči nemu sú dôvody k trestnému stíhaniu, ktoré objektívne neexistovali" (viď rozhodnutia NS SR sp. zn. 8Cdo/134/2020 a sp. zn. 2Cdo/154/2019).

18. Žalovaná v konaní ako dôvod zavinenia si väzby žalobcom poukázala na dôvody uznesenia o vznesení obvinenia z 20.7.2005, ako aj na dôvody uznesenia o vzatí do väzby zo dňa 22.7.2005. Uvádza teda „...že zistené skutkové okolnosti nasvedčovali tomu, že skutky, pre ktoré bolo vznesené obvinenie spáchané boli a že tieto skutky spáchali obvinení“. Žalovaná neuvádzala žiaden postoj žalobcu vo vzťahu k orgánom činným v trestnom konaní, ktorý by svojím konaním zapríčinil, že musel byť vzatý do väzby. Rovnako nepoukázala na také konanie žalobcu, ktorým by ovplyvnil postup orgánov činných v trestnom konaní tak, že bez tohto konania by k väzbe nedošlo. Samotné konanie žalobcu, ktorým podľa orgánov činných v trestnom konaní mal naplniť skutkovú podstatu trestného činu vydiereňia tak nemožno považovať za príčinnú súvislosť medzi väzbou a jeho zavinením.

19. Žalobca od svojho zaistenia, následného trestného stíhania a väzobného stíhania odmietal svoju vinu, s orgánmi činnými v trestnom konaní od počiatku spolupracoval, vypovedať neodmietol.

20. Pokiaľ teda ide o otázku zavinenia väzby vychádzajúc z objektívnej zodpovednosti štátu považuje odvolací súd za právne významné skutočnosti, ktoré boli v konaní nesporne preukázané a to vykonanie preventívnej a kolúzne väzby u žalobcu, následné zastavenie trestného konania voči žalobcovi z dôvodu, že skutok, pre ktorý bolo voči nemu vznesené obvinenie nie je trestným činom a neexistenciu konkrétneho konania žalobcu mimo rámec stíhaného skutku, ktorým by zaviniť svoje väzobné stíhanie (spôsobil a zadal príčinu na uvalenie väzby). Okolnosti, ktorými je odôvodnená väzba nemôžu byť bez ďalšieho okolnosťami pre zavinenie väzby z dôvodu, že v danom prípade podľa výsledku trestného konania skutok nie je trestným činom, teda sa nedopustil žiadneho protiprávneho konania, preto si logicky nemohol bez ďalšieho zaviniť väzbu konaním, na ktoré poukazuje žalovaná. Ďalšou významnou skutočnosťou pre posúdenie otázky zavinenia väzby je to, že žalobca v priebehu celého trestného konania spáchanie skutku popieral a to už pri prvom výsluchu a na uvedenom zotrval až do právoplatného skončenia trestného konania.

21. Vzhľadom na uvedené nemožno za dôvodné považovať odvolanie žalovanej, že žalobca si vznesenie obvinenia a väzobné stíhanie zavinil sám. Predpoklady zodpovednosti štátu za škodu boli tak v konaní preukázané, t.j. skutočnosť vznesenia obvinenia, vykonanie väzby a zastavenie trestného stíhania.

22. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

a) nezákonným rozhodnutím,

b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,

c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo

d) nesprávnym úradným postupom.

23. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

24. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

25. Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

26. Podľa § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

27. Podľa § 19 zákona ods. 1 č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

28. Z doposiaľ uvedeného je zrejmé, že nemožno za dôvodné považovať odvolacie námietky žalovanej, že žalobca si vznesenie obvinenia a väzobné stíhanie zavinil sám. Predpoklady zodpovednosti štátu za škodu boli tak v konaní preukázané, t.j. skutočnosť - vznesenie obvinenia, vykonanie väzby a zastavenie trestného stíhania.

29. Je teda nesporné, že žalovaná zodpovedá za škodu spôsobenú žalobcovi pri výkone verejnej moci titulom nezákonného rozhodnutia a jednak rozhodnutia o väzbe, ktorá zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré žalobcovi vznikli v rámci trestného konania, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie a rozhodnutie o väzbe. Za účelne vynaložené trovy konania treba považovať nesporne aj trovy právneho zastúpenia ako účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie.

30. Vzhľadom na žalovanou vznesenú námietku premlčania žalobcom uplatneného nároku je potrebné vychádzať z citovaného ustanovenia § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. Žalobca si v konaní uplatnil nárok na náhradu škody spočívajúci v trovách právneho zastúpenia v rámci trestného konania, ktoré vyčíslil v sume 9.521,15 eura. Žalobca bol rozsudkom Okresného súdu Michalovce zo dňa 27.9.2012 sp. zn. 2T/84/2006 oslobodený spod skutku obžaloby. Od doručenia tohto rozhodnutia začala plynúť trojročná subjektívna premlčacia lehota na podanie žaloby. Žalobca uplatnil u žalovanej predbežný nárok na náhradu škody dňa 1.4.2016. Žalovaná písomným podaním zo dňa 19.9.2016 oznámila žalobcovi, že jeho žiadosť o náhradu škody bola predbežne prerokovaná, avšak vyhovené jej nebolo. Následne žalobca uplatnil svoj nárok na súde dňa 30.9.2016.

31. Za takejto situácie ak žalovaná písomným podaním zo dňa 19.6.2016 oznámila žalobcovi, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody a následne žalobca uplatnil nárok na súde dňa 30.6.2016, treba konštatovať, že nárok uplatnil včas v trojročnej premlčacej lehote.

32. Vo vzťahu k samotnej výške priznanej náhrady škody za jednotlivé úkony právnej pomoci a náhradu hotových výdavkov je potrebné uviesť, že odvolanie žalovanej je dôvodné v časti súdom prvej inštancie priznanej sumy 32,28 eura ako náhrady cestovných nákladov a straty času na ceste a účasti na hlavnom pojednávaní odročené bez prejednávania na Okresnom súde Michalovce dňa 1.4.2008. Možno sa stotožniť s názorom žalovanej, že žalobca v súvislosti s úkonom dňa 1.4.2008 nepreukázal vznik nároku na náhradu cestovných nákladov a straty času, preto súd prvej inštancie nesprávne rozhodol, ak priznal žalobcovi nárok na náhradu cestovných nákladov a straty času rozsahu 32,28 eura. V tejto časti odvolací súd považuje odvolanie žalovanej za dôvodné.

33. Odvolací súd však nepovažuje za dôvodné odvolanie v rozsahu 402,61 eura za úkony právnej pomoci označené v odseku 38 rozsudku súdu prvej inštancie pod bodom č. 3, 15, 19, 22, 25 a 28 týkajúce sa trov právneho zastúpenia, ale aj nákladov, ktoré sa týkali zabezpečením právnej pomoci žalobcu pri väzobnom stíhaní. Je nesporné, ako bolo vyššie uvedené, že žalovaná zodpovedá za škodu aj z nezákonného rozhodnutia o väzbe.

34. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že žalobcom uplatnený nárok je čo do základu, ale aj čo do uplatnenej výšky v sume 7.920,08 eura dôvodný, preto v uvedenom rozsahu vrátane príslušenstva úroku z omeškania podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny potvrdil. Niet pochýb o tom, že žalobcovi prináleží aj uplatnený úrok z omeškania v súlade s ust. § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z., nakoľko žalovaná sa dostala do omeškania s plnením peňažného dlhu dňom 27.9.2016, t.j. po tom, čo dňa 26.9.2016 bolo oznámené žalobcovi, že nevyhovela jeho žiadosti o predbežné prerokovanie nároku. Vzhľadom na to, že žalobca si uplatnil nárok z omeškania až dorúčením žaloby dňom 30.9.2016, od uvedeného dátumu mu správne priznal súd prvej inštancie aj príslušný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne.

35. Odvolanie žalovanej bolo dôvodné iba v rozsahu čo do sumy 32,80 eura s prísl., preto v uvedenej časti vyhovujúceho výroku odvolací súd postupom podľa § 388 C.s.p. rozsudok zmenil a v tejto časti žalobu zamietol.

36. Výrok o trovách konania vyplýva z ust. § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1, 2 a § 453 ods. 3 C.s.p., podľa ktorých ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, pričom odvolací súd ak zmení rozhodnutie, rozhodne o nároku na náhradu trov konania a dovolacieho konania. Žalobca mal v konaní čiastočný úspech, preto mu súd priznal pomernú náhradu trov konania (úspech predstavuje 79 % a neúspech 21 %; pomer úspechu a neúspechu predstavuje tak 58 %). Z uvedeného dôvodu preto odvolací súd priznal žalobcovi náhradu trov prvostupňového, dovolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 58 %.

37. Uvedené rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu dovolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu dovolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).